

VŠECHNO JE V POHODĚ

Nina LaCour

COOL
BOOKS

Všechno je v pohodě

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

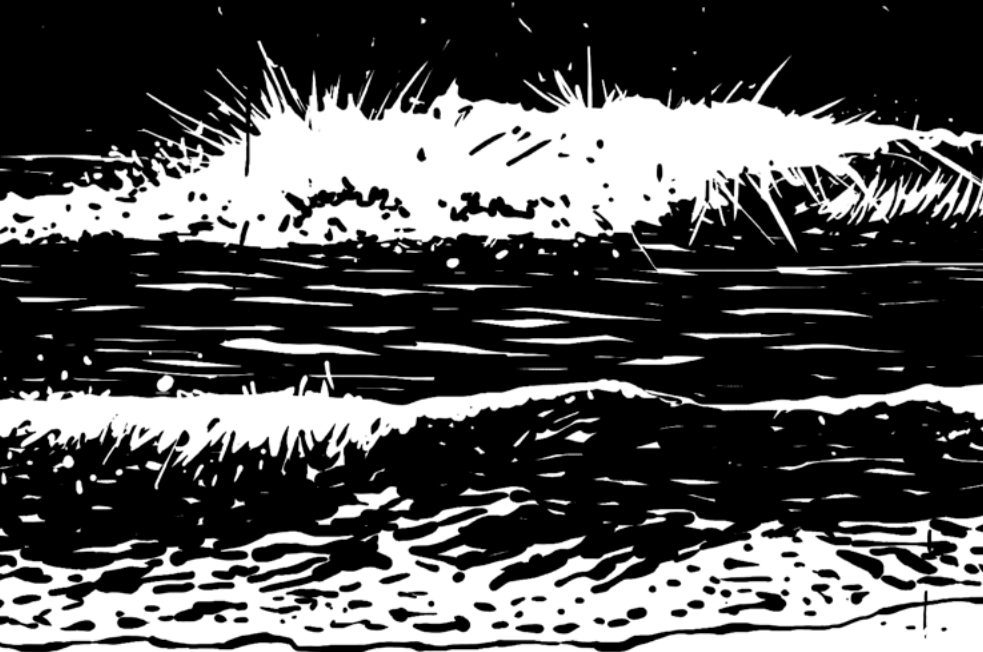
Nina LaCour
Všechno je v pohodě – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

VŠECHNO JE V POHODĚ

Nina LaCour

COO
BOO

pro Kristyn, víc než kdy jindy,
a vzpomínce mého dědečka Josepha LaCoura,
kterého budu navždy chovat v srdci

Před odjezdem se mě Hannah zeptala, jestli určitě budu v pohodě. Už takhle čekala hodinu poté, co se kolej na dobu zimních prázdnin zavřela, až tu nakonec zůstaly jenom uklízečky. Složila si vyprané prádlo, napsala e-mail, v obrovské učebnici psychologie našla odpovědi na otázky z testu, aby zjistila, jestli je má správně. Došly jí možnosti, jak vyplnit čas, takže když jsem jí odpověděla „Jo, budu v pohodě“, nezbývalo jí nic jiného než se mi pokusit věřit.

Pomohla jsem jí dolů odnést tašku. Objala mě, pevně a oficiálně, a řekla: „Od tety se vracím osmadvacátého. Sedni na vlak a můžeme jít na nějaké představení.“

Souhlasila jsem, aniž bych si byla jistá, jestli to myslím vážně. Když jsem se vrátila do našeho pokoje, zjistila jsem, že mi pod polštář strčila zalepenou obálku.

A teď jsem v celé budově sama, zírám na své jméno napsané Hanniným krásným rukopisem a snažím se, aby mě ta maličká věcíčka úplně nerozhodila.

Asi mám s obálkami problém. Nechci je otvírat. Ve skutečnosti na ně nechci ani sahat, ale v duchu si opakuju, že v ní určitě bude něco hezkého. Vánoční přání. Možná se speciálním vzkazem, možná jen podepsané. Ať už je to cokoli, nic mi to neudělá.

Kolej je během prázdnin mezi semestry měsíc zavřená, ale můj poradce mi pomohl zařídit, abych tu mohla zůstat. Na studijním z toho nebyli zrovna nadšení. *Copak nemáte žádnou rodinu?* ptali se pořád dokola. *Co třeba nějaké přátele, u kterých byste mohla zůstat? Ted' bydlím tady,* odpovídala jsem jim. *A budu tady bydlet až do konce studia.* Nakonec to vzdali. Před několika dny mi pod dveře strčili zprávu od vedoucí ubytovacích služeb, která mi sdělovala, že tu po dobu svátků bude správce a dala mi na něj kontakt. *Obrátte se na něj,* napsala. *Ozvěte se mu, ať už budete potřebovat cokoli.*

Co bych potřebovala: kalifornské slunce. Přesvědčivější úsměv.

Když se tu neozývají hlasy ostatních, z pokojů není slyšet televize, nikdo nepouští vodu a nesplachuje záchody, mikrovlnky nehučí a necinkají, nejsou slyšet kroky a bouchání dveří, zkrátka když chybí jakékoli známky života, budova je nové a podivné místo. Už jsem tu celé tři měsíce, ale doteď jsem si nevšimla, jak tu zní topení.

S cvaknutím se zapne – závan tepla.

Dneska jsem tu sama. Zítra dorazí Mabel a zůstane tu tři dny a pak tu budu zase sama až do poloviny ledna. „Kdybych měla strávit měsíc sama,“ svěřila se mi včera Hannah, „začala bych meditovat. Je klinicky prokázáno, že to snižuje tlak a zvyšuje mozkovou aktivitu. Taky to zlepšuje imunitu.“ O několik minut později vytáhla z batohu knihu. „Tuhle jsem ji viděla v knihkupectví. Jestli chceš, můžeš si ji přečíst první.“

Hodila mi ji na postel. Sbíрка esejí o samotě.

Chápu, proč se o mě bojí. Poprvé jsem v těchhle dveřích stanula dva týdny po dědově smrti. Dovnitř vešla ohromená

a divoká cizinka, ale teď jsem někdo, koho zná, a musím taková zůstat. Kvůli ní i kvůli sobě.

Jen hodina a už je tu první pokušení – teplo mých přikrývek a postele, polštáře a přehoz z umělé kožešiny, který tu Hannina máma nechala, když tu byla na víkend. Všechno mě vyzývá: *Vlez si do postele*. Nikdo se nedozví, když tam zůstaneš celý den. Nikdo nezjistí, že budeš mít celý měsíc na sobě ty samé tepláky, že budeš jíst před televizí a namísto ubrousků použiješ tričko. Jen do toho, poslouchej pořád dokola tu samou písničku, dokud se její zvuk nepromění v nicotu a ty celou zimu nezaspíš.

Mám před sebou jenom Mabelinu návštěvu a pak bude tohle všechno jen moje. Můžu projíždět Twitter, dokud se mi nerozmaže před očima, a pak se zhroutit na postel jako postava z knih Oscara Wildea. Mohla bych si někde splašit lahev whisky (i když jsem dědovi slíbila, že už to neudělám) a nechat ji, aby mě rozehřála, aby rozostřila okraje pokoje, aby vypustila vzpomínky z jejich klecí.

Možná ho zase uslyším zpívat, když všechno ostatní ztichne.

Ale před tím se mě Hannah přece snažila ochránit.

Ta sbírka esejí má indigově modrou obálku. Je to kniha v měkké vazbě. Otevřu ji na stránce s epigrafem, citátem od Wendella Berryho: „V kruhu lidí o něco neustále usilujeme, až do vyčerpání.“ Lidé z mého kruhu uprchli před kousavým chladem domů za rodiči, k praskajícím krbům nebo do tropických destinací, kde budou v bikinách a Santově čepici pózovat na fotku, kterou pak popřejí svým přátelům veselé Vánoce. Budu se snažit uvěřit panu Berrymu a vidět jejich nepřítomnost jako příležitost.

První esej je o přírodě, od spisovatele, o němž jsem nikdy neslyšela a který celé stránky zaplní líčením jezera. Poprvé po dlouhé době se ponořím do popisu prostředí. Líčí vlnky, odlesk světla na vodě, maličké oblázky na břehu. Pak se přesune k vzplývání a beztíži; tomu rozumím. Kdybych měla klíče ke krytému bazénu, sebrala bych odvalu a vydala se ven do mrazu. Kdybych mohla zahájit a zakončit každý den tohohle samotářského měsíce několika bazény, hned by mi bylo líp. Ale nejde to. Tak čtu dál. Autor navrhuje, abychom vnímali přírodu jako způsob, jak být o samotě. Tvrdí, že máme v mysli jezera a lesy. Zavřete oči, vybízí, a vstupte do nich.

Zavřu oči. Topení se s cvaknutím vypne. Čekám, jaký obraz mě naplní.

Pomalu to přijde. Písek. Kamyš, tráva, která roste na plážích, a sklo. Racci a jespáci. Zvuk a pak – rychleji – obraz vln, jak se přirhívají a zase se stahují zpátky, ztratí se v oceánu a nebi. Otevřu oči. Nezvládnu to.

Za oknem jasně září srpek měsíce. Moje stolní lampa, která osvětluje útržek papíru, je jediné světlo v celé stovce místností, které v budově jsou. Dělán si seznam na dobu po Mabelině odjezdu.

každé ráno číst na internetu New York Times

nakoupit jídlo

vařit polívku

jet autobusem do obchodáku/knihovny/kavárny

číst o samotě

meditovat

sledovat dokumenty

poslouchat podcasty

najít nové písničky...

U umyvadla v koupelně natočím vodu do rychlovarné konvice a pak si udělám instantní polévku ramen. Během jídla si stáhnou audioknihu o meditování pro začátečníky. Pustím ji. Rozutečou se mi myšlenky.

Později se snažím spát, jenže mám neustále plnou hlavu myšlenek. Všechno to víří dohromady: Hannah, rozhovor o meditaci a představení na Broadwayi. Správce, a jestli od něj něco budu potřebovat. Že Mabel kupodivu dorazí sem, na místo, kde teď žiju, a kupodivu se zase stane součástí mého života. Ani nevím, jak se mi podaří vyslovit *ahoj*. Nevím, jak se budu tvářit – jestli se dokážu usmát, jestli bych vůbec měla. A do toho se po celou dobu ozývá cvakání topení, jak se zapíná a zase vypíná, hlasitěji a hlasitěji, čím jsem unavenější.

Rozsvítím lampičku vedle postele a vezmu do ruky knihu esejí.

Mohla bych to zkusit znova a tentokrát zůstat pevně na zemi. Vzpomenu si na sekvoje tak obrovské, že se nás kolem kmene muselo postavit pět dospělých s roztaženýma rukama, když jsme ho chtěli obestoupit. Pod stromy byly kapradiny a kytky a vlhká, černá hlína. Ale nedůvěřuju svým myšlenkám, že by v tom sekvojovém háji zůstaly, a právě teď jsou venku zasněžené stromy, které jsem nikdy neobjímala. Na tomhle místě sahá moje historie jen tři měsíce zpátky. Začnu třeba tady.

Vylezu z postele a natáhnu si přes legíny tepláky a přes rolák huňatý svetr. Odtáhnu svou židli ke dveřím a pak chodbou až k výtahu, ve kterém zmáčknou tlačítko do horního patra. Jakmile se dveře výtahu otevřou, odnesu židli k obrovskému klenutému oknu ve věžičce, kde neustále panuje ticho,

dokonce i tehdy, když je kolej plná. Tam si sednu, dlaně položím na kolena a nohy na koberec.

Venku svítí měsíc, rýsují se tam obrysy stromů a školní budovy a okolo cesty jsou rozestá světlá. Tohle vše je teď můj domov a bude to můj domov i poté, co Mabel odejde. Pozoruju tu nehybnost a najednou plně chápu její význam. Pálí mě oči a stahuje se mi hrdlo. Kdybych tak měla něco, co by mi tu osamělost ulehčilo. Kéž by *osamělá* bylo výstižnější slovo. Nemělo by znít tak pěkně. Je ale lepší tomu čelit teď, jinak by mě to mohlo později překvapit a mohla bych zjistit, že jsem naprosto ochromená a už nevládnou být sama sebou.

Nádech. Výdech. Sleduju tyhle nové stromy.

Vím, kde jsem, a vím, co moje zdejší přítomnost znamená. Vím taky, že zítra dorazí Mabel, ať už chci, nebo ne. Vím, že i obklopená lidmi jsem neustále sama, a tak tu prázdnotu pustím dovnitř.

Nebe je zbarvené do nejtmavšího odstínu modré a každá hvězda jasně září. Dlaně položené na nohou mám zahřáté. Je hodně druhů samoty. To vím naprosto jistě. Nádech (hvězdy a nebe). Výdech (sníh a stromy).

Je hodně druhů samoty a posledně to bylo úplně jiné než teď.

Ráno si připadám jinak.

Spala jsem skoro do deseti, kdy mě probudil zvuk správcova auta – odklízěl sníh na cestě pod mým pokojem. Už jsem se osprchovala, oblékla a oknem mi sem proudí světlo. Vyberu si playlist a zapojím do počítače Hanniny repračky. Chvilíky poté místnost vyplní zvuk kytary následovaný ženským hlasem. Vezmu rychlovarnou konvici, a když jdu do koupelny

k umyvadlu, nechám dveře dokořán. Píseň mě doprovází za roh. Nechám otevřené i dveře do koupelny. Dokud jsem jediná obyvatelka, měla bych tady trochu víc zdomácnět.

Voda plní konvici. Zatímco čekám, koukám se na svůj odraz. Snažím se vykouzlit úsměv, jaký bych měla mít, až dorazí Mabel. Úsměv, který vyjádří stejně tak přivítání jako lítost. Úsměv, jenž má další význam a sděluje všechno, co jí potřebuju říct, takže už nebudu muset hledat ta správná slova. Zavřu kohoutek.

Zpátky v pokoji zapojím konvici do zásuvky a zvednu svoji žlutou misku z místa, kam jsem ji včera večer odložila, aby oschla. Nasypu do ní müsli a zaliju ho zbytkem mléka z malé ledničky, která se tísni mezi mým a Hanniným stolem.

Mabel dorazí za sedm a půl hodiny. Přejdu ke dveřím, abych viděla místnost tak, jak ji uvidí ona. Hannah pokojí našťestí dodala trochu barvy, ale netrvá dlouho a člověk si všimne, jak se od sebe naše poloviny liší. Dokonce i psací stůl mám prázdný, s výjimkou misek a květináče s rostlinou. Učebnice z tohoto semestru jsem prodala už před dvěma dny a opravdu nestojím o to, aby Mabel viděla tu knihu o samotě. Zastrčím ji do skříně, kde je spoustu místa, a když se otočím nazpátek, mám před sebou to nejhorší: svou nástěnku, na které není ani jedna jediná věc. S úsměvem toho moc nenadělám, ale s tímhle bych něco udělat mohla.

Už jsem byla v dostatečném počtu pokojů, abych věděla co a jak. Dost dlouho jsem koukala na Hanninu zeď. Potřebuju citáty z písniček a knih a od slavných osobností. Chtělo by to fotky a suvenýry, útržky z lístků na koncerty nebo důkazy soukromých vtípků. Většinu z toho nemám, ale můžu se pokusit udělat co nejvíc s papírem, propiskou a tiskárnou,

kteřou máme s Hannou dohromady. Jednu písničku jsme si s Hannou zpívaly po ránu. Fialovou propiskou na papír zpa-měti napíšu refrén a pak papír okolo slov obstríhnu.

Spoustu času strávím na internetu vybíráním obrázku měsíce.

Keaton, naše sousedka o dva pokoje vedle, nás poučila o krystalech. Má jich na římse celou sbírku, která se ve světle neustále třpytí. Narazím na blog jedné ženy jménem Josephine, jež v něm vykládá o léčivých vlastnostech drahokamů a jak je využít. Najdu si obrázek pyritu (na ochranu), hematitu (na ukotvení) a nefritu (na uklidnění). Naše barevná tiskárna cvaká a vrčí.

Teď lituju, že jsem svoje učebnice prodala tak brzo. Na spoustě stránek jsem měla lepítka anebo slabě načmárané kresbičky. V historii jsme se učili o hnutí Arts and Crafts a bylo tam hodně nápadů, které se mi zamlouvaly. Najdu si Williama Morrise, čtu esej za esejí a snažím se zjistit, jaký z jeho citátů se mi líbí nejvíc. Několik si jich přepíšu, každý jinou barvou. Taky si je vytisknu (pokaždé použiju jiný typ písma), kdyby vytištěné náhodou vypadaly líp. Pak hledám nějakou sekvoji jako z mých vzpomínek a nakonec skončím u sledování krátkého dokumentu o sekvojových ekosystémech a přitom se dozvím, že kalifornské sekvoje během léta získávají většinu vody z mlhy a že poskytují domov mločikům kovovým, kteří nemají plíce a dýchají skřez pokožku. Vytisknu si obrázek mločika kovového na zářivě zeleném mechovém polštáři, a když se tiskárna zastaví, mám pocit, že už to stačí.

Půjčím si hrst Hanniných připínáčků a naaranžuju všechno, co jsem si napsala a vytiskla, a pak ustoupím o krok do-

zadu a dívám se. Je to až moc čistounké, příliš nové. Všechny papíry mají stejný odstín bílé. Nezáleží na tom, že jsou to zajímavé citáty a krásné obrázky. Vypadá to zoufale.

Už jsou skoro tři a já jsem hodiny promrhala a čím dál tím hůř se mi dýchá, protože půl sedmé najednou není tak vzdálená budoucnost. Mabel mě zná líp než kdokoli jiný na světě, i přesto, že jsme spolu za poslední čtyři měsíce vůbec nemluvily. Na většinu esemesek jsem jí neodpověděla, až mi nakonec přestala psát. Nemám tušení, jak se jí žije v Los Angeles. Ona zase nezná Hannino jméno, neví, na jaké přednášky jsem chodila nebo jestli jsem vůbec spala. Ale bude jí stačit jediný pohled na můj obličej a pozná, jak na tom jsem. Sundám všechno z nástěnky a odnesu ty papíry chodbou do koupelny ve druhém křídle, kde je nacpu do koše.

Nikdy ji nemůžu ošálit.

Dveře výtahu se otevřou, ale já nenastoupím.

Ani nevím, proč mi výtahy nikdy nedělaly starosti. Teď, na denním světle, tak krátce před Mabeliným příjezdem, si uvědomím, že kdyby se rozbily, kdybych se uvnitř sama zasekla a kdyby můj mobil neměl signál a na mačkání nouzového tlačítka nikdo nereagoval, byla bych hodně dlouho v pasti, než by správce napadlo, že by mě měl zkontrolovat. Přinejmenším dny. Mabel by dorazila a nikdo by ji nepustil dovnitř. Bušila by na dveře, ale neslyšela bych ji ani já. Nakonec by nastoupila zpátky do taxíku a čekala na letišti, dokud by nenašla let, kterým se dostane domů.

Myslela by si, že to nejspíš měla vědět. Že ji zklamou. Že se odmítnu nechat spatřit.

Takže dveře nechám zase zavřít a zamířím ke schodům.

Taxík, který jsem si zavolala, čeká venku s vypnutým motorem. Prošlapu k němu ve sněhu cestičku a jsem vděčná za Hanniny náhradní zimní boty, co mi jsou jen trochu malé a které mi vnutila, když napadl první sníh. („O tomhle *vůbec* nemáš ponětí,“ řekla mi.)

Řidič vystoupí a otevře mi dveře. Přikývnu na znamení díků.

„Kam to bude?“ zeptá se, jakmile jsme oba uvnitř, kde pořádně hřeje topení a vzduch je cítit po kolínské a kávě.

„Do obchodu,“ sdělím mu. První slova za posledních čtyřicet hodin.

V obchodě jasně svítí zářivky a je tam tolik lidí s nákupními košíky, tolik plačících dětí a vánočních písniček, že kdybych přesně nevěděla, co chci koupit, bylo by to neúnosné. Ale nakupování je ta jednodušší část. Popcorn do mikrovlnky s máslovou příchutí. Slané tyčinky. Koule z mléčné čokolády. Horká čokoláda v prášku. Grepová minerálka.

Když nastoupím zpátky do taxíku, mám tři těžké tašky plné jídla, dost na to, aby nám to vydrželo týden, přestože vím, že tu bude jenom tři dny.

Naše společná kuchyň je v prvním patře. Já bydlím ve druhém a v kuchyni jsem si nikdy nic nevařila. Vždycky jsem ji považovala za místo, kde spolu holky, které jsou v nějakém spolku, pečou brownies na filmové večery nebo kde se scházejí skupinky přátel, když mají čas od času chuť uvařit si společně večeři a odpočinout si od menzy. Otevřu ledničku a zjistím, že je prázdná. Zřejmě ji na prázdniny vyčistili. V instrukcích stojí, že máme na všechny svoje potraviny napsat naše iniciály, číslo pokoje a datum. Přestože jsem tu sama, sáhnu po propisce a popisovacích nálepkách. Zane-

dlouho vyplním jídlem, které jsem označila jako své, dvě ze tří přihrádek.

Nahoře ve svém pokoji vyrovnám dobroty na Hannin stůl. Vypadá to vydatně, přesně jak jsem doufala. A pak mi mobil zabzučením ohlásí zprávu.

Jsem tady.

Ještě ani není šest – měla jsem mít aspoň půl hodiny – a já si nemůžu pomoci a trýzním se pročitáním všech esemesek, které mi Mabel poslala před touhle. Esemesek, kde se ptá, jestli jsem v pohodě. Těch, kde píše, že na mě myslí. Přemýšlí, kde krucinál jsem, jestli jsem našťvaná, jestli si můžeme promluvit, jestli mě má navštívit, jestli se mi po ní stýská. Pokračují dál a dál, je to celá řada nezodpovězených zpráv, které ve mně vyvolávají pocit viny, z něhož se vytrhnu až ve chvíli, kdy mi mobil začne zvonit v ruce.

Trhnu sebou a zvednu ho.

„Ahoj,“ pozdraví. Poprvé od chvíle, co se to všechno přihodilo, slyším její hlas. „Jsem dole a je tu zatracená kosa. Pustíš mě?“

A pak jsem u dveří ve vestibulu. Dělí nás od sebe jen skleněná stěna a má třesoucí se ruka, která sahá po klice. Dotknou se kovu a na chvíli se zarazím a pozoruju ji. Dýchá si na ruce, aby si je zahřála. Stojí ke mně zády. A pak se otočí a naše pohledy se střetnou a já nevím, jak jsem si kdy mohla myslet, že se zvládnou usmát. Stěží se mi podaří odsunout západku.

„Nechápu, jak někdo může žít v takový ledárně,“ podotkne, když otevřu dveře a ona vejde dovnitř. Tady dole taky mrzne.

Řeknu: „U mě v pokoji je větší teplo.“

Sáhnu po jedné z jejích tašek, opatrně, aby se naše ruce nedotkly. Jedeme výtahem nahoru a já jsem vděčná za tu tíhu.

V tichosti projdeme chodbou, pak se dostaneme k mým dveřím, a jakmile je vevnitř, položí si kufr na zem a vysouká se z kabátu.

Mabel je tu, je u mě v pokoji, tři tisíce mil daleko od toho, co bývalo domov.

Všimne si dobrot, které jsem koupila. Každá z nich je něco, co zbožňuje.

„Takže,“ začne. „Hádám, že je v pohodě, že jsem přijela.“

kapitola druhá

Mabel se konečně zahřála. Hodí čepici na Hanninu postel a sundá si svoji červenožlutou šálu. Oboje znám tak dobře, že sebou bezděky trhnu. Všechno moje oblečení je nové.

„Normálně bych po tobě chtěla, abys mě tu provedla, ale ven už teda fakt nejdu,“ prohlásí.

„Jo, to mě mrzí,“ řeknu s pohledem stále upřeným na její šálu a čepici. Jsou pořád tak měkoučké, jako bývaly?

„Omlouváš se mi za počasí?“ popichuje mě se zvednutým obočím, ale mě nenapadne nic důvtipného, co bych odpověděla, takže se její otázka vznáší v místnosti jako připomínka omluvy, pro kterou přijela doopravdy.

Urazit tři tisíce mil jen proto, abyste slyšeli něčí omluvu, je dlouhá cesta.

„Tak jaké máš učitele?“

Díkybohu jí zvládnou popsat svého profesora historie, který na hodinách kleje, jezdí na motorce a působí spíš jako někdo, koho potkáte v baru, ne v přednáškové místnosti. Tohle téma ze mě nedělá zrovna nadanou řečnici, ale přinejmenším dostatečnou.

„Nejdřív jsem měla za to, že všichni moji učitelé žijí v celibátu,“ svěřím se jí. Zasměje se. Povedlo se mi ji rozesmát. „Pak jsem ale potkala tohohle chlápka a ztratila jsem iluze.“

„V jaké budově učí? Můžeme udělat prohlídku z okna.“

Stojí ke mně zády a dívá se ven na mou školu. Trvá mi trochu moc dlouho, než se k ní přidám.

Mabel.

V New Yorku. U mě v pokoji.

Venku sníh pokrývá zemi a lavičky, kapotu správcova auta i stromy. Podél cest svítí světla, přestože tu nikdo není. Vypadá to tak ještě prázdněji. Tolik světla a jen nehybnost.

„Tamhle.“ Zamiřím prst do noci na nejvzdálenější budovu, stěží osvětlenou.

„A kde máš literaturu?“

„Tadyhle.“ Ukážu na budovu hned vedle.

„Na co ještě chodíš?“

Ukážu jí tělocvičnu, kam chodím každé ráno plavat, a kde se snažím, neúspěšně, naučit motýlka. Plavat chodím i pozdě večer, ale to jí neřeknu. Voda v bazénu má pořád sedmadvacet stupňů. Ponořit se do ní je jako vrhnout se do prázdna, není to ten ledový šok, na jaký jsem byla zvyklá. Nejsou tu vlny, které svým chladem paralyzují a dokážou vás stáhnout pod vodu. Bazén je v noci tichý a já plavu kolečka a pak jen splývám a pozoruju strop nebo zavřu oči. Všechny zvuky jsou mlhavé a vzdálené, jen plavčík dává pozor.

Pomáhá mi to se uklidnit, když se dostaví panika.

Ale když je pozdě v noci, bazén je zavřený a já nedokážu zastavit myšlenky, umí mě uklidnit Hannah.

„Zrovna jsem četla děsně zajímavou věc,“ ozve se ze své postele, učebnici otevřenou v klíně. A pak mi přečte něco o včelách, opadavých stromech, o evoluci.

Obyčejně mi chvíli trvá, než ji zvládnou poslouchat. Ale když se mi to podaří, objevím tajemství opylování a že včely

mávnou křídly dvěstěkrát za vteřinu. Že stromy shazují listy ne podle období, ale podle množství srážek. Že předtím, než jsme tu byli my, tu bylo něco jiného. A nakonec něco dalšího zaujme naše místo.

Dozvim se, že jsem jen kousíček tohohle zázračného světa.

Donutím se znovu soustředit na to, že jsem ve svém pokoji na univerzitě. Že se stalo to, co se stalo. Je to pryč. Pochybnosti se prodírají dovnitř, ale já se zaměřím na naše dvě postele a stoly a skříně, na čtyři stěny okolo nás, na dívky, které bydlí v pokojích vedle nás, a na ty, které sousedí s nimi, na celou budovu a kampus a stát New York, abych ty pochybnosti odrazila.

To my jsme skuteční, opakuju si, když usínám.

A pak, když bazén v šest ráno otevře, jdu plavat.

Probere mě pohyb. Mabel si dává vlasy za ucho. „Kde je menza?“ ptá se mě.

„Z tohohle okna není vidět, ale je vzadu na druhé straně nádvoří.“

„Jaký to tu je?“

„Slušný.“

„Myslela jsem lidi. Celou scénu.“

„Celkem fajn. Obvykle sedím s Hannou a jejími kamarády.“

„Hannou?“

„To je moje spolubydlící. Vidiš tu budovu se špičatou střechou? Za těmi stromy?“

Kývne.

„Tam chodím na antropologii. Tu mám asi nejradši.“

„Fakt? Ne literaturu?“

Přikývnu.

„Kvůli učitelům?“

„Ne, oba jsou dobří,“ řeknu. „V literatuře je všechno tak... nějak nejednoznačný.“

„Ale to máš přece ráda. Všechny ty různé interpretace.“

Opravdu? Nemůžu si vzpomenout.

Pokrčím rameny.

„Pořád máš ale angličtinu jako hlavní obor.“

„Ne, zatím jsem si nevybrala. Ale jsem si skoro jistá, že si vyberu přírodní vědy.“

Mám pocit, že se jí v obličeji objeví záblesk mrzutosti, ale pak se na mě usměje.

„Koupelna?“ zeptá se.

„Pojď za mnou.“

Odvedu ji za roh a pak se vrátím do pokoje.

Tři dny se najednou zdají jako dlouhá doba. Nepochopitelné, všechny ty minuty, které budeme muset s Mabel vyplnit. Pak ale na posteli spatřím její šálu a vedle čepici. Zvednu je. Jsou ještě hebké, než si pamatuju, a jsou cítit jako růžová voda, kterou Mabel a její máma všude rozprašují. Na sebe a v autě. Ve všech jasných pokojích u nich doma.

Nepouštím je z ruky a držím je ještě ve chvíli, kdy slyším Mabeliny blížící se kroky. Vdechnu vůni růží, zemitost Mabeliny pokožky, všechny ty hodiny, které jsme strávily u ní doma.

Tři dny nemůžou nikdy stačit.

„Musím zavolat rodičům,“ ozve se Mabel ze dveří. Položím její věci. Jestli si všimla, že je držím, nezmíní se o tom. „Napsala jsem jim z letiště, ale jsou z toho všeho hrozně nervózní. Pořád se mi snažili radit, jak mám řídit ve sněhu. A já jim pořád připomínala: ‚Já přece řídit nebudu.‘“

Dá si telefon k uchu a já i přes celou místnost slyším, když to Ana a Javier zvednou, a bujarost a úlevu v jejich hlasech.

Kraťoučká představa: Mabel se objeví ve dveřích a spatří mě. Posadí se vedle mě na postel, vezme si čepici a položí ji. Z rukou mi vezme šálu a omotá mi ji okolo krku. Vezme mě za ruce a zahřeje mi je.

„Ano,“ říká do telefonu, „letadlo bylo v pohodě... Nevím, bylo docela velké... Ne, nedali nám nic k jídlu.“

Podívá se na mě.

„Ano,“ řekne. „Marin je tu se mnou.“

Budou se mnou chtít mluvit?

„Musím jít něco zkontrolovat,“ pronesu. „Pozdravuj je ode mě.“

Vyklouznu ze dveří a zamířím dolů po schodech do kuchyně. Otevřu ledničku. Všechno je přesně tam, kde jsem to nechala, úhledně označené a srovnané. Mohly bychom udělat ravioli a česnekový chleba, quesadilly s fazolemi a rýží jako přílohou, zeleninovou polévku, špenátový salát se sušenými brusinkami a plísňovým sýrem nebo chilli s kukuřičným chlebem.

Jsem pryč dost dlouho, takže Mabel zavěsí dlouho předtím, než se vrátím.

kapitola třetí

KVĚTEN

Přeslechla jsem budíka a vzbudil mě dědův zpěv, který se línul z obýváku. Zpíval písničku o snícím námořníkovi, o Marin, jeho námořnici. Měl jen nepatrný přízvuk, v San Franciscu totiž bydlel od svých devíti let, ale když zpíval, nebylo pochyb, že pochází z Irska.

Zaťukal mi na dveře a přímo za nimi hlasitě zazpíval jednu sloku.

Moje ložnice byla vepředu, s okny do ulice, zatímco děda obýval dva zadní pokoje. Mezi námi se rozkládal obývací pokoj a jídelna a kuchyň, takže jsme mohli dělat prakticky cokoliv, aniž bychom se museli bát, že ten druhý poslouchá. On nikdy nechodil ke mně do pokoje, já nikdy nevstoupila do toho jeho. Možná to působí trochu nepřívětivě, ale tak to nebylo. Trávili jsme spolu spoustu času v prostředních místnostech, četli si na pohovce a v křesle, v jídelně jsme hráli karty, společně jsme vařili a jedli u kulatého kuchyňského stolu, tak malého, že jsme nikdy jeden druhého nemuseli prosit o sůl a koleno jsme do sebe naráželi tak často, že už jsme se neobtěžovali s omluvami. Koše s prádlem jsme měli v chodbě u koupelny a střídali jsme se v praní. Hromádky úhledně složeného prádla jsme tomu druhému nechávali v jídelně na stole, aby si je mohl odnést, až se to bude hodit. Rodiče

nebo manželé by to oblečení možná vzali a otevřeli šuplíky toho druhého, my ale nebyli otec a dcera. Nebyli jsme manželé. A u nás doma jsme si vychutnávali jak vzájemnou společnost, tak odloučenost.

Otevřela jsem dveře a jeho písnička se pomalu vytratila. Natahoval ke mně svou věkem poznamenanou ruku s širokými klouby a podával mi žlutý hrníček s kafem. „Dneska se ti bude hodit odvoz. A jak na tebe tak koukám, budeš potřebovat i to kafe.“ Přes závěsy se dovnitř prodíralo žlutavé ranní světlo. Odhrnula jsem si z očí blondaté vlasy.

O pár minut později jsme byli v autě. Zprávy byly plné informací o válečném vězni, kterého přivezli domů, a děda pořád opakoval: „Toho je škoda. Takový mladý hoch,“ a já byla ráda, že má něco, čím se zabaví, protože já měla plnou hlavu včerejší noci.

Myslela jsem na Mabel a všechny naše další kamarády, jak sedíme v tureckém sedu na písku, napůl ve stínu, napůl ozáření světlem táboráku. Už byl květen. Na podzim jeden druhého opustíme a půjdeme někam jinam, a jak se měnilo roční období a maturita se kvapem blížila, připadalo nám, že všechno, co děláme, je jedno dlouhé loučení nebo předčasné opětovné shledání. S nostalgií jsme mysleli na časy, které ještě neskončily.

„Tak mladý,“ lamentoval děda, „a už zažil takovou věc. Lidé umí být tak bezcitní.“

Přiblížili jsme se k příjezdové cestě u školy a děda zapnul blinkr. Přidržel jsem si hrneček, aby se v zatáčce nepřevrhl.

„Koukni,“ ukázal na palubní hodiny. „Ještě máš dvě minuty k dobru.“

„Jsi můj hrdina,“ prohlásila jsem.

„Koukej se chovat slušně,“ nabádal mě. „A opatrně – ne, aby se sestry dozvěděly, že jsme pohani.“

Zazubil se. Ještě párkrát jsem si usrkla.

„Neboj.“

„Dej si za mě další nášup Kristovy krve, kapišto?“

Protočila jsem oči a postavila prázdný hrnek na sedadlo.

Zabouchla jsem dveře a sklonila jsem se, abych na něj mohla zamávat přes zavřené okýnko. Pořád ještě měl radost ze svých vlastních vtipů. Pak jakoby zvažněl a pokřížoval se, načež se rozesmál a odjel pryč.

Na hodině angličtiny jsme mluvili o přízracích. A jestli tam opravdu byly, a pokud ano, jestli byly tak zlé, jak si guvernanta z *Utažení šroubu* myslela.

„Mám pro vás dvě tvrzení,“ prohlásila sestra Josefína. „První: guvernanta má halucinace. Druhé: ty přízraky jsou skutečné.“ Otočila se a napsala obojí na tabuli. „Najděte v knize důkazy pro obě tato tvrzení. Zítra to společně probereme.“

Bleskově jsem zvedla ruku. „Mám třetí nápad.“

„Ano?“

„Služebnictvo se proti ní spiklo. Je to promyšlená lest.“

Sestra Josefína se usmála. „Zajímavá teorie.“

Mabel namítla: „Copak to není dost složitý se dvěma?“ a několik dalších lidí s ní souhlasilo.

„Když je to složitý, tak je to lepší,“ tvrdila jsem.

Mabel se v lavici otočila čelem ke mně. „Počkat. Ještě jednou? Je to *lepší*, když je to *složitý*?“

„Jasně že jo! O tom ten příběh je. Můžeme hledat pravdu, můžeme sami sebe přesvědčit o čemkoli, čemu chceme věřit,

ale nikdy to nemůžeme doopravdy vědět. *Garantuju* vám, že zvládneme najít důkazy toho, že se služebnictvo proti guvernantce spiklo.“

„Přidám to na seznam,“ řekla sestra Josefína.

Po škole jsme si s Mabel rozdělily práci na projektu, který byl do konce měsíce, a poté jsme odhopkaly za roh do kavárny Trouble Coffee a daly si dvě cappuccina na oslavu toho, jak jsme efektivní.

„Pořád musím myslet na ty přízraky,“ svěřila jsem se jí, když jsme míjely pastelové domy s rovnou fasádou a hrana-tými okny. „Duchové jsou ve všech mých oblíbených kni-hách.“

„Tvoje téma na závěrečnou práci?“

Přikývla jsem. „Ještě ale musím vymyslet ústřední tezi.“

„Jediný, co se mi na *Utažení šroubu* líbilo, je ta guvernant-čina úvodní věta.“ Mabel se zastavila, aby si mohla utáhnout řemínek na sandálu.

Zavřela jsem oči a pocítila na obličejí sluneční paprsky. Pronesla jsem: „Celý ten začátek si pamatuji jako sled rozletů a zklamání, jako drobná střídání příjemných a nepříjemných vzruchů.“

„*No jasně*, že to umíš z paměti.“

„Je to prostě úžasný.“

„Myslela jsem, že to takový bude po celou dobu, ale je to akorát matoucí a nesmyslný. Ty přízraky – pokud tam něja-ký *jsou* – ani nic nedělají. Prostě se tam objeví a jen tam tak postávají.“

Otevřela jsem naši železnou bránu a vystoupaly jsme po schodech na odpočívadlo. Děda nás zdravil ještě dřív, než jsme

za sebou zavřely dveře. Položily jsme kelímky s kávou, sundaly si batohy a šly rovnou do kuchyně. Děda měl zamoučněné ruce – středy měl nejradši, protože pro nás mohl péct.

„Voní to krásně,“ poznamenala Mabel.

„Řekni to španělsky,“ vybídl ji děda.

„*Huele delicioso*. Co to je?“ zeptala se Mabel.

„Kakaová bábovka. A teď řekni: ‚Ta kakaová bábovka krásně voní.‘“

„Dědo,“ pokárala jsem ho. „Už zase z ní děláš atrakci.“

Zvedl ruce na znamení, že se vzdává. „Nemůžu si pomoci, prostě chci slyšet nějaká slova toho nádherného jazyka.“

Mabel se zasmála a pronesla požadovanou větu a spoustu dalších vět, ve kterých jsem rozuměla jen pár slovům, a děda si otřel ruce do zástěry a pak je přitiskl k srdci.

„Nádhera!“ zvolal. „*Hermosa!*“

Pak zamířil ven z kuchyně, ale spatřil něco, co ho zarazilo. „Děvčata. Posadte se, prosím.“

„Ajaj. Na sedačku,“ pošeptala mi Mabel.

Přešly jsme k vybledlé červené sedačce, sedly jsme si vedle sebe a čekaly, na jaké téma tahle odpolední přednáška bude.

„Děvčata,“ oslovil nás znovu. „O *tomble* si musíme promluvit.“ Přezíravě pozvedl jeden z kelímků, které jsme postavily na stolek. „Když já jsem byl ve vašem věku, nic takového jsme neměli. Trouble Coffee. Kdo vůbec nějaké zařízení pojmenuje po trablích? Ještě třeba bar, ale kavárnu? V žádném případě. Mabelini rodiče i já dáváme peníze na to, abyste chodily do slušné školy. A vy chcete stát ve frontách na oběd a utrácet horentní částky za kelímeček s kávou. Kolik taková věc stojí?“

„Čtyři dolary,“ přiznala jsem.

„Čtyři? Za jedno?“ Zavrtěl hlavou. „Dám vám teď jednu dobrou radu. To je o tři dolary víc, než by měl šálek dobré kávy stát.“

„Ale je to cappuccino.“

Přičichl si ke kelímku. „Můžou si tomu říkat, jak jen budou chtít. V kuchyni mám naprosto vyhovující konvici a pytlík s kávovými zrnky, která jsou dost čerstvá pro všechny.“

Já jsem protočila oči, ale Mabel chovala starší lidi ve velké úctě.

„Trochu jsme se rozšouply,“ vysvětlila. „Ale máte pravdu.“

„Čtyři dolary.“

„No tak, dědo. Už cítím tu bábovku. Neměl bys ji jít zkontrolovat?“

„Ty jsi ale prohnaná potvůrka,“ řekl mi.

„Ne,“ namítla jsem. „Jen mám hlad.“

A taky jsem měla. Čekat, až bábovka vychladne, byla učinná muka, ale když jsme se dočkali, pochutnali jsme si.

„Nechte kousek pro chlapy!“ prosil nás děda, ale navzdory svému pokročilému věku byli jeho čtyři kamarádi nejvybíravější jedlíci, jaké jsem kdy poznala. Něco jako holky ve škole – jeden týden nejedli lepek, ale hned ten další ho zase začali jíst, pokud to jídlo vypadalo dostatečně lákavě. Přestali jíst cukr nebo sacharidy nebo kofein nebo maso nebo mléčné výrobky, ale vlastně sem tam trocha másla neuškodí. Jakmile svoje vlastní pravidla porušili, stěžovali si. Ochutnali dědovy výtvary a okamžitě tvrdili, že je v nich příliš cukru.

„Ti si tuhle bábovku nezaslouží,“ zamumlala jsem mezi sousty. „Určitě ji neocení tak jako my. Ale možná bys měl kousek poslat Birdie. Nechat ji odležet.“

„Ona ví, že pečete?“ zeptala se Mabel dědy.

„Možná jsem to párkrát zmiňoval.“

„Jediné soustíčko tohohle a je navěky vaše,“ ujistila ho Mabel.

Děda zavrtěl hlavou a zasmál se. Za chvíli jsme s Mabel byly spokojeně přecpané a zrovna jsme se chystaly zase ven, když dorazil Jones, první z dědových kamarádů. V jedné ruce držel svůj šťastný paklík karet a ve druhé hůl.

Na minutku jsem se s ním dala do řeči.

„Agnes bude mít v úterý další operaci ruky,“ světil se mi.

„Nepotřebujete s něčím pomoci?“

„Samantha si v kadeřnictví bere pár dní volna,“ vysvětlil.

„Tak bych se mohla zastavit a pozdravit ji.“

Samantha byla Jonesova a Agnesina dcera a tenkrát, když mi bylo osm a několik měsíců jsem s nimi bydlela, protože děda byl v nemocnici, na mě byla moc hodná. Každý den mě vozila do školy a ze školy a pomáhala nám i potom, co se děda vrátil z nemocnice – vyzvedávala mu léky a starala se, abychom měli doma jídlo.

„Určitě tě ráda uvidí.“

„Tak jo,“ řekla jsem. „My míříme na pláž. A ať tě neošku-
bou!“

Ty čtyři bloky na pláž jsme s Mabel ušly pěšky. Jakmile chodník vystřídal písek, sundaly jsme si sandály a vynesly jsme je nahoru na dunu. Proplétaly jsme se mezi trsy kamýše a zeleně a rezavě zbarvenými sukulenty. Posadily jsme se v bezpečné vzdálenosti od vody. Hejno šedobílých jespáků si na břehu hledalo potravu. Nejdřív to vypadalo, že tam nikdo není, já ale věděla, že stačí chvíli počkat – a za chvíli jsem je spatřila: v dálce byli dva surfaři a právě si stoupali na prkna, aby chy-

tili vlnu. Sledovaly jsme jejich siluetu na horizontu, jak stoupá a zase klesá. Uběhla hodina, během níž jsme je opakovaně ztrácely z dohledu, ale pokaždé jsme je zase našly.

„Je mi zima,“ postěžovala si Mabel, když padla mlha. Přisunula jsem se k ní, až jsme se dotýkaly boky. Natáhla ke mně ruce a já je třela, dokud nám nebylo teplo. Už chtěla jít domů, ale surfaři byli pořád ve vodě. Zůstaly jsme až do chvíle, kdy vylezli na pláž a vzali svoje prkna pod paže – jejich tyrkysové a zlaté barvy kontrastovaly s neopreny. Čekala jsem, jestli mě jeden z nich nepozná.

Muž a žena se přiblížili a oba zamhouřili oči, aby se podívali, jestli jsem ta, kdo si myslí.

„Čau Marin,“ pozdravil mě ten muž.

Zvedla jsem ruku.

„Něco pro tebe mám, Marin.“ Žena rozepnula svůj batoh a vytáhla mušli. „Tyhle měla Claire nejradši,“ řekla a vtiskla mi ji do dlaně.

A pak nás minuli a mířili na parkoviště.

„Ještě ses nezeptala, o čem budu psát já,“ řekla Mabel.

Byla to široká růžová mušle, celá vroubkovaná. V pokoji jsem měla tři zavařovačky a všechny plné desítek podobných mušlí, které jsem dostala darem. Mabel ke mně natáhla ruku a já jí mušli upustila do dlaně.

„O Janě Eyrové. O Floře a Milesovi z *Utažení šroubu*. Prakticky o všech z *Milosrdenství* Toni Morrisonové.“ Přejela palcem po vroubkovaném okraji mušle a pak mi ji vrátila. Pohlédla na mě. „O sirotcích,“ dodala.

Děda o mámě nikdy nemluvil, ale ani nemusel. Stačilo, abych se zastavila v obchodu se surfařskými potřebami nebo se za